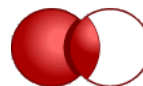

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 015-6, 016-6/ 06.

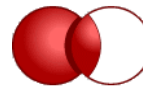
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31. decembra 2005. godine**

OPĆINE JAJCE

Sarajevo, januara 2007. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/ KANTON SREDIŠNJA BOSNA
OPĆINA JAJCE**

OPĆINSKO VIJEĆE JAJCE

OPĆINSKI NAČELNIK JAJCE

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Općine Jajce iskazanih na dan 31. 12. 2005.godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Općine Jajce. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine («Sl.novine FBiH», br. 22/06.), i sa INTOSAI revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije, tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjene računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdana osnova za izražavanje našeg mišljenja.
3. Obzirom da nismo obavili reviziju finansijskih izvještaja za 2004.godinu, ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima na dan 01. 01. 2005. godine, saglasno FBiH Standardi revizije.
4. Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja na dan 31. 12. 2005. godine, utvrdili smo sljedeće:
  - nije usvojen, donesen Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2005. godinu, što je obaveza po zakonu i Statutu;
  - više terećeni rashodi na ime kapitalnih grantova, za neizvršene radove u 2005. godini, u iznosu od 255.806 KM;
  - više utvrđeni prihodi iz osnova namjenske potpore (granta) u iznosu 44.000 KM. Radovi na objektu za koje su primljena ova sredstva, nisu ni ugovoreni u 2005. godini;
  - nije izvršeno vrednovanje (procjena povrata) iskazanih novčanih sredstava koja se nalaze kod blokirane banke, odnosno nedostupna su Općini, u iznosu od 82.068 KM;
  - nije izvršeno evidentiranje i procjena rizika (mogućih rashoda) iz sporova u toku protiv Općine, u skladu sa računovodstvenim propisima i Zakonom o izvršnom postupku. Vrijednost spora, prema nepotpunim podacima, na dan 31.12.2005. godine, iznosi 217.100 KM;

- dio tekućih grantova odobran je bez usvojenih kriterija za dodjelu sredstava, nisu uspostavljeni mehanizmi za kontrolu utroška sredstava kod nižih potrošačkih jedinica, organizacija i drugih korisnika, pa postoji visok rizik od nenamjenskog trošenja sredstava za ove namjene;
  - obračun i isplata plaća za 2005. godinu, nije usklađena sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
  - nije izvršena procjena vrijednosti i knjigovodstveno evidentiranje dijela nepokretne imovine u vlasništvu Općine, a odnosi se na: Gradsko građevinsko neizgrađeno zemljište i ostalo građevinsko zemljište u državnoj svojini sa posjedovnim listovima, Poslovne zgrade i poslovne prostorije sa posjedovnim listovima i ugovorima o zakupu, Ostali građevinski objekti sa posjedovnim listovima i ugovorima o zakupu, Neprodani stanovi koji su po zakonu postali vlasništvo Općine;
  - nepotpuna primjena Zakona o javnim nabavkama, u dijelu određivanja uslova po javnom pozivu za izvođenje radova.
5. Po našem mišljenju, zbog navoda iz prethodne tačke, **finansijski izvještaji Općine Jajce, ne daju istinit i fer pregled poslovanja tokom godine i stanja na dan 31. 12. 2005. godine.**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

I Z V J E Š T A J
o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja
OPĆINE JAJCE
na dan 31. 12. 2005. godine

1. UVOD

Općina Jajce je jedinica lokalne samouprave, uspostavljena zakonom, sa nadležnostima u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovina, Ustavom Srednjobosanskog kantona i kantonalnim zakonodavstvom, te Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine. Općina, pored poslova lokalne samouprave, obavlja i upravne i druge stručne poslove koje Federacija ili Kanton, prenesu na općinu.

Sjedište općine je grad Jajce, ulica Zagrebačka bb. Grad Jajce utemeljen je 1392. godine.

Organi jedinice lokalne samouprave (općine) su vijeće i načelnik. Organ odlučivanja u općini je Općinsko vijeće. Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana koje donosi općinske propise i druge akte u okviru prava i dužnosti općine, iz samoupravnog djelokruga općine, te obavlja i druge poslove, u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom Općine.

Nosilac izvršne vlasti, u okviru prava i dužnosti općine, jeste Općinski načelnik. Općinski načelnik odgovara općinskom vijeću za obavljanje lokalne samouprave Općinski načelnik odgovara i za obavljanje poslova koji su zakonom Federacije i zakonom Kantona preneseni na općinu.

Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti: poslova samouprave i upravnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine, kao i prenesenih poslova kantonalne uprave, Općinski načelnik je organizovao Općinske službe za upravu i kabinet Općinskog načelnika. Unutrašnja organizacija i način rada Općinskih službi za upravu i njihova nadležnost, uređeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Općinskih službi za upravu na koju je saglasnost dalo Općinsko vijeće svojim aktom broj 01-02- 7705/05. od 24. 11. 2005. godine. Općinske službe za upravu su: Služba graditeljstva/urbanizma, prostornog uređenja, geodetskih, katastarskih i imovinsko-pravnih poslova, Služba stambeno komunalnih poslova, obnove, raseljenih osoba i izbjeglica, Služba finansija/finansija, Služba privrede/gospodarstva, Služba opće uprave i društvenih djelatnosti, Služba civilne zaštite. Poslovi sekretara Općinskog vijeća i Načelnika, inspeksijskog nadzora iz nadležnosti općine, poslovi informiranja, određeni administrativno-tehnički i pomoćni poslovi obavljaju se u kabinetu Općinskog načelnika, u kojem su organizovani i savjetnički poslovi.

Općina Jajce zauzima centralni dio Bosne i Hercegovine, odnosno zapadni dio Srednjobosanskog kantona/ Kantona Središnja Bosna, sa površinom od 377 km². Potencijali i resursi Općine su: hidro potencijali, šume, rudno bogatstvo i minerali, poljoprivredno zemljište, historijsko-kulturna baština.

Prema podacima iz Strateškog plana Općine, za period 2003.- 2010. godina, Općina je krajem 2003. godine, imala 7.758 domaćinstva sa oko 31.500 stanovnika. Prema podacima Službe za zapošljavanje KSB/SBK Travnik, nezaposlenih osoba na Općini Jajce, sa stanjem 31.12. 2005. godine je 3.617, dok je po podacima iz Zavoda MIO/PIO, uposleno 2.988 radnika.

Mjesna samouprava ostvaruje se u mjesnoj zajednici kao obaveznom obliku mjesne samouprave koju osniva Općinsko vijeće. U Općini je obrazovano 26 mjesnih zajednica.

U 2005. godini Općinska administracija imala je prosječno 72 zaposlene osobe.

2. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je :

- Da se ispituju i procijene finansijske transakcije i finansijski izvještaji Općine Jajce kako bi se steklo razumno uvjerenje da li su isti u svakom značajnom pogledu realno i objektivno predstavljeni, odnosno da li odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine,
- Ocjena računovodstvenog sistema, a posebno ocjena sistema internih kontrola; da li su interne kontrole prikladno postavljene i da li funkcioniraju, te da li su sposobne za sprječavanje ili otkrivanje i ispravljanje grešaka i značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima,
- Da se kroz provedenu reviziju osigura neovisno mišljenje o izvršenju Budžeta i finansijskim izvještajima, o korištenju resursa i upravljanju imovinom; što će doprinijeti transparentnom i odgovornom upravljanju javnim prihodima, rashodima i imovinom.
- Dati preporuke za dalji rad, sa naglaskom na zakonito i uspješno raspolaganje javnim sredstvima uz jačanje sistema internih kontrola u svim aktivnostima iz nadležnosti Općine.

Ova revizija ne obuhvata provjeru finansijskih izvještaja budžetskih korisnika Općine, nižih potrošačkih jedinica: Općinsko javno pravobranilaštvo, Centar za socijalni rad i Dječiji vrtić «Bare» kao i konsolidovanih finansijskih izvještaja Općine. Konsolidovani finansijski izvještaji urađeni su zbrajanjem pozicija iz finansijskih izvještaja koje su Općini dostavili navedeni korisnici Budžeta.

3. NALAZI I PREPORUKE

3.1. Menadžment i sistem internih kontrola

Za uspostavu efikasnog sistema internih kontrola u skladu sa propisima odgovoran je Općinski načelnik. Radom Općinskih službi za upravu rukovodi Općinski načelnik, kao organ izvršne vlasti u Općini u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom općine.

Općina nema uspostavljenu službu (referat) interne kontrole, već se ista odvija kroz redovan proces rada Općinskih službi. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu Općine Jajce, uređena je unutrašnja organizacija i način rada Općinskih službi za upravu, sa sistematizacijom radnih mjesta uz opis poslova i zadataka.

Nisu donesena interna akta kojim se uređuje sistem internih kontrola; administrativni i računovodstveni kontrolni postupci, postupci procjene rizika, informisanja, komunikacije. Postojeći sistem internih kontrola ne osigurava u dovoljnoj mjeri efikasno i racionalno raspolaganje budžetskim sredstvima, usklađenost sa zakonskim propisima i pouzdano finansijsko izvještavanje, što se ogleda u sljedećim nedostacima i propustima:

- Evidentiranje rashoda kapitalnih grantova u toku godine, (koji su planirani Budžetom), nije izvršeno prema računovodstvenim propisima; da se rashodi terete u periodu kada su nastali odnosno izvršeni. U računovodstvu budžeta Općine, rashodi za kapitalne grantove terećeni su na osnovu zaključenih ugovora o izvođenju radova, a ne na osnovu vjerodostojne dokumentacije (privremene i okončane situacije) o stvarno izvršenim, ugovorenim radovima. Po ovom osnovu su više iskazani rashodi za 2005. godinu u iznosu od 255.806 KM od čega su po tri ugovora iz kraja decembra 2005. godine, rashodi terećeni za 132.888,32 KM a da radovi nisu ni započeti. Kod nekih ugovora o izvođenju radova, ugovoreno je plaćanje avansa od 20 % do 50% i to odmah po zaključivanju ugovora, iako u pojedinim slučajevima, način plaćanja nije bio jedan od kriterija za odabir najpovoljnijeg ponuđača. Takođe, nije u potpunosti praćeno izvršenje radova, u roku iz ugovora;
- Neosnovano utvrđeni prihodi za 2005. godinu, po osnovu namjenske potpore (granta) od strane Federalnog ministarstva kulture i sporta u iznosu od 44.000 KM, a da radovi na objektu za kojeg su primljena sredstva nisu ni ugovoreni u 2005. godini;

- Neizvršeno vrednovanje (procjena realnosti), iskazanih novčanih sredstava kod Banke koja je blokirana od aprila 2001. godine, odnosno nisu dostupna Općini, u iznosu od 82.068 KM;
- Dio tekućih grantova odobran je bez usvojenih kriterija za dodjelu sredstava, nisu uspostavljeni mehanizmi za kontrolu trošenja sredstava kod nižih potrošačkih jedinica, javnih preduzeća, organizacija i drugih korisnika, pa postoji visok rizik od nenamjenskog i neefikasnog trošenja sredstava za ove namjene;
- Nije izvršena procjena vrijednosti i knjigovodstveno evidentiranje dijela nepokretne imovine u vlasništvu Općine, a odnosi se na: Gradsko građevinsko neizgrađeno zemljište i ostalo građevinsko zemljište u državnoj svojini sa posjedovnim listovima, Poslovne zgrade i poslovne prostorije sa posjedovnim listovima i ugovorima o zakupu, Ostali građevinski objekti sa posjedovnim listovima i ugovorima o zakupu, Neprodani stanovi koji su po zakonu postali vlasništvo Općine;
- Nije izvršeno evidentiranje i procjena rizika (mogućih rashoda) iz sporova u toku protiv Općine, u skladu sa računovodstvenim propisima i Zakonom o izvršnom postupku. Prema Pregledu sporovaktivnih predmeta iz ranijih godina, kojeg je sačinilo Općinsko javno pravobranilaštvo, za 2005. godinu, samo u šest slučajeva- tužbi protiv Općine, vrijednost spora je 217.100 KM;
- Evidentiranje naknada za rad u komisijama, u kojima su uposlenici Općine i komisije u kojima su spoljni saradnici, vršeno je na teret naknada zaposlenih;
- Obračun i isplata plaća za 2005. godinu, nije usklađena sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Nepotpuna primjena Zakona o javnim nabavkama, u dijelu određivanja uslova po javnom pozivu za izvođenje radova.

Preporučujemo menadžmentu Općine da uspostavi efikasan sistem internih kontrola, donese akte i procedure za kontrolne postupke, što će omogućiti da se javni novac troši pravilno, transparentno i efikasno, stvoriti uslove za sprečavanje i otkrivanje mogućih grešaka, te osigurati tačnost i potpunost računovodstvenog evidentiranja uz pouzdano finansijsko izvještavanje.

3.2. Općinski organi vlasti

Statutom Općine, uređeni su, u skladu sa Ustavom i zakonom, općinski organi vlasti: Općinsko vijeće i Općinski načelnik.

Općinsko vijeće Jajce, nakon provedenih Općinskih izbora 2004. godine, je konstituisano 02. 12. 2004. godine, broji 25 vijećnika izabranih Izbornim zakonom BiH, i prema Zakonu o lokalnoj samoupravi.

Od dana konstituisanja do kraja 2005. godine, Općinsko vijeće je održalo trinaest redovnih i jednu vanrednu sjednicu od čega su tri redovne sjednice održane u 2004. godini. Na vanrednoj sjednici Općinskog vijeća koja je održana 23. 09. 2005. godine, razmatrano je stanje u srednjim školama u Jajcu.

Ukupno je obrađeno 161 tačka dnevnog reda od čega su sljedeće:

Nacrt budžeta Općine za 2005. godinu; Prijedlog programa rada Općinskog načelnika Statut Općine Jajce-pročišćen tekst; Izvještaj o izvršenju budžeta Općine Jajce za 2004. godinu, Nacrt Poslovnika o radu Općinskog vijeća Jajce; Pokretanje inicijative za stavljanje kulturno-povjesnih spomenika u Jajcu, pri zaštiti UNESCO-u; Prednacrt etičkog kodeksa izabranih predstavnika vlasti Općine Jajce; Izvještaj o izvršenju budžeta Općine za period 01.01. do 30.06.2005. godine i izvještaj o ostvarenju prihoda Budžeta za period 01. 01. do 31. 07. 2005. godine,; Prijedlog saglasnosti na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Općinskih službi za upravu Općine Jajce; Prijedlog Odluke o izmjenama Odluke o budžetu Općine Jajce za 2005. godinu; Nacrt Odluke o budžetu Općine Jajce za 2006. godinu.

Statutom Općine, uređene su nadležnosti Općinskog vijeća, u koje spada i donošenje budžeta i godišnjeg obračuna. U 2006. godini Općinsko vijeće nije donijelo-usvojilo Izvještaj o izvršenju Budžeta (godišnji obračun) Općine Jajce za 2005. godinu.

Općinski načelnik je nosilac izvršne vlasti u okviru prava i dužnosti Općine. Nakon provedenih Općinskih izbora 2004. godine, imenovan je (potvrđen izbor) od strane Centralne Izborne komisije BiH. Statutom Općine je uređeno da Općinskog načelnika bira Općinsko vijeće, većinom glasova svih vijećnika, na način i po postupku utvrđenim Poslovníkom o radu Vijeća.

Dio nadležnosti Općinskog načelnika su:

- provođenje općinske politike, izvršavanje općinskih propisa i delegiranih ili prenesenih nadležnosti od kantonalnih ili federalnih vlasti;
- podnošenje izvještaja općinskom vijeću i javnosti o provođenju općinske politike i svojim aktivnostima;
- organizacija općinske uprave i njezin rad;
- rukovođenje radom općinskih službi za upravu i općinskih radnika;
- pripremanje prijedloga koje razmatra Općinsko vijeće.

3.3. Izrada i donošenje budžeta Općine

Saglasno Zakonu o budžetima/proračunima u Federaciji BiH i Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, Općinsko vijeće, na prijedlog Općinskog načelnika, donijelo je Budžet za 2005. godinu, na sjednici održanoj 30. 12. 2004. godine. Budžetom su uravnoteženi prihodi i primici sa rashodima i izdacima, u iznosu od 4.288.200 KM. Odluka o Budžetu za 2005. godinu, nije objavljena u «Službenom glasilu općine Jajce» iako je to uređeno Statutom Općine. U Budžetu je planirana i tekuća rezerva od 1,5% prihoda u iznosu od 65.000 KM. Korištenje sredstava tekuće rezerve, po prethodno podnesenom zahtjevu, odobrava Općinski načelnik. Po izvještaju Načelnika, Općinsko vijeće, daje saglasnost na utrošak ovih sredstava.

Na prijedlog Općinskog načelnika, Općinsko vijeće je na sjednici održanoj 24. 11. 2005. godine, donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Budžeta Općine Jajce, sa prihodima i rashodima u iznosu od 4.851.000 KM. Osnovni razlog za izmjene i dopune Budžeta je povećanje planiranih prihoda od poreza i tekućih potpora u ukupnom iznosu od 562.800 KM uz povećanje rashoda na tekućim potporama te kapitalnih izdataka

3.4. Izvršenje Finansijskog plana

U finansijskim izvještajima ukupni prihodi i primici Budžeta za 2005. godinu, iskazani su 4.801.657 KM, rashodi i izdaci 4.605.923 KM i višak prihoda nad rashodima u iznosu od 195.734 KM. U odnosu na planirane iznose iz Budžeta prihodi su ostvareni manje za 49.343 KM ili 1,02% a iskazani izvršeni rashodi manje za 245.077 KM ili 5,95 %.

Iako su ukupni rashodi izvršeni manje u odnosu na planirane Budžetom i na ostvarene prihode, revizijom smo utvrdili prekoračenja na određenim pozicijama, uz neizvršavanje nekih planiranih pozicija rashoda.

Finansijski izvještaji su u propisanom roku dostavljeni nadležnim institucijama.

Izvještaj o izvršenju Budžeta (godišnji obračun) za 2005.godinu, dostavljen je Općinskom vijeću na razmatranje i donošenje. Općinsko vijeće nije donijelo-usvojilo Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2005. godinu. Prema Izvodu iz zapisnika sa sjednice Vijeća, održane dana 31.08. 2006. godine, razlozi neusvajanja su prekoračenja na određenim pozicijama rashoda a neki rashodi (radovi) su izvršeni manje od planiranih. Takođe, nisu dovoljno obrazložena prekoračenja, kao i nedostatak objašnjenja koja se odnose na grant Federacije BiH za zgradu AVNOJ-a, Crkvu i Toranj svetog Luke. Vijećnici su mišljenja da su oni trebali dati saglasnost na prekoračenje i smanjenje pojedinih pozicija u okviru Budžeta. Zbog neusvajanja Izvještaja o izvršenju Budžeta za 2005. godinu, vijećnici su zatražili reviziju finansijskih izvještaja za 2005. godinu od strane Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH.

Ističemo da je Općinsko vijeće, usvojilo- donijelo Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2004. godinu, ali je takođe tražena revizija. Nije izvršena revizija finansijskih izvještaja za 2004.godinu, od strane Ureda za reviziju institucija u FBiH.

Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, uređeno je da se međusobni odnosi vijeća i načelnika/ce, zasnivaju na principima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcioniranje jedinica lokalne samouprave.

Preporučujemo menadžmentu Općine dosljednu primjenu Zakona o budžetima/ proračunima u Federaciji BiH.

Izveštaj o izvršenju Budžeta treba da sadrži neophodne informacije o odstupanjima od planiranih aktivnosti u skladu sa Planom i Programom, kako kroz indikatore za svaku planiranu aktivnost tako i finansijske pokazatelje.

Preporučujemo Općinskom vijeću da sa pažnjom razmatra i donosi Izveštaj o izvršenju Budžeta. To je obaveza Vijeća, u skladu sa Zakonom i Statutom.

Izveštaj o izvršenju Budžeta razmatrati za svako tromjesečje fiskalne godine, kako bi se na vrijeme donijele, eventualno potrebne Izmjene i dopune Budžeta.

3.5. Prihodi

Općina je za 2005. godinu, iskazala prihode Budžeta u ukupnom iznosu od 4.801.657 KM a odnosi se na:

• Prihodi od poreza	1.410.699 KM,
• Neporezni prihodi	2.994.212 KM,
• Tekuće potpore (grantovi)	396.746 KM.

Prihodi i primici općina, propisani su Zakonom o pripadnosti javnih prihoda na nivou Federacije BiH i Srednjobosanskog kantona a uplata javnih prihoda uređena je Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova, na teritoriji FBiH. Naplaćene javne prihode putem depozitnog računa Trezora, Ministarstvo finansija Srednjobosanskog kantona, raspoređuje obrascem B-2 na korisnike javnih prihoda: BH budžet, Federalni budžet, Kantonalni budžet i Općinski budžet.

Prihodi od poreza, 1.410.699 KM, saglasni su iznosu poreznih prihoda koje je Ministarstvo finansija SBK/KSB Travnik, rasporedilo Općini za period 01. 01. do 31. 12. 2005. godine. U odnosu na planirani iznos Budžetom, ovi prihodi su u ukupnom iznosu ostvareni više za 28.699 KM ili 2,08%. Veći dio prihoda od poreza odnosi se na:

• Porez na promet određenih proizvoda	220.670 KM,
• Porez na promet proizvoda i usluga	361.523 KM,
• Porez na plaću	216.120 KM
• Porezi građana	535.739 KM,
• Ostali porezi	76.647 KM

Neporezni prihodi, 2.994.212 KM, odnose se na naknade i takse po općinskim, kantonalnim i federalnim propisima, od čega su:

• Prihodi od davanja prava na eksploataciju	104.699 KM,
• Prihodi od zemljišne rente i iznajmljivanja	91.257 KM,
• Općinske administrativne takse	155.551 KM,
• Općinske naknade	182.383 KM,
• Cestovne naknade	217.298 KM,
• Posebna vodoprivredna naknada	2.071.437 KM.

Neporezni prihodi su ostvareni ukupno više za 173.912 KM ili 6,17 % u odnosu na planirane veličine u Budžetu.

Prihodi od davanja prava na eksploataciju, naplaćeni su na kantonalnom nivou saglasno Zakonu o koncesijama (KSB/SBK), i pripadajući dio raspoređen Općini, obrascem B-2.

Prihod po osnovu vodoprivredne naknade odnosi se na uplatu Elektroprivrede HZ HB, za HE Jajce na osnovu Zakona o izdavanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata («Sl.novine FBiH»broj: 4/02). Naplaćeni iznos je za 9,05% veći od planiranog, a posljedica je povoljnijih hidroloških prilika kod ove HE.

Prihod od komunalnih taksi ostvaren je u iznosu 57.249 KM što je za 22,64% manje od planiranog iznosa ali i 18,75% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Prihod od općinskih komunalnih naknada, planiran je u iznosu od 158.000 KM, ostvaren u iznosu 136.342 KM, što je za 13,71% manje od planiranog a čak 24,5% manje u odnosu na isti period prethodne godine. Poboľšana naplata prihoda od iznajmljivanja poslovnih prostora i zakupa ljetnih bašti; naplaćeno 58.340 KM, što za 45,85% više od planiranog iznosa, rezultat je naplate dijela potraživanja iz ranijih godina po ovom osnovu.

U dijelu Izvještaja o izvršenju Budžeta za period 01. 01. do 31. 12. 2005. godine (Analiza), istaknuta je slaba naplata komunalnih taksi, komunalnih naknada ali i naplata potraživanja za zakup poslovnih prostora i ljetnih bašti, iz ranijih godina. Po ocjeni iz Analize, to je posljedica nedovoljne međusobne saradnje Općinskih službi i Općinskog javnog pravobranilaštva na naplati potraživanja u nadležnosti Općine. Sa stanjem 31. 12. 2005. godine, potraživanja za komunalnu naknadu, zakup poslovnih prostora i zakup ljetnih bašti, iz 2005. godine iskazana su u iznosu od 145.100 KM, dok su ova potraživanja iz ranijih godina, saglasno računovodstvenim propisima za budžete isknižena iz Bilansa i evidentirana vanbilansno, u ukupnom iznosu od 570.605 KM.

Služba finansija Općine je u 2005. i ranijim godinama, dostavila Općinskom javnom pravobranilaštvu, podatke za utuženje potraživanja, ali nije tražila povratnu informaciju o pokrenutim sporovima.

Preporučujemo menadžmentu Općine da poduzme mjere za bolju naplatu potraživanja, uz provjeru do sada učinjenih radnji po svakom predmetu. Tražiti od Općinskog javnog pravobranilaštva periodične informacije o poduzetim mjerama naplate i pratiti efekte tog rada.

Tekuće potpore (grantovi), 396.746 KM, od čega se odnosi na:

- Potpore iz inozemstva 23.471 KM,
- Potpore iz Kantona 103.220 KM,
- Potpore iz Federacije BiH 264.095 KM

Provjerom naplata i evidentiranja potpora iz FBiH, utvrdili smo da je potpora za obnovu Pravoslavne crkve u Jajcu, u iznosu od 44.000 KM, neosnovano iskazana kao prihod, jer se radi o namjenskim sredstvima, za radove na objektu, čija realizacija nije ni započeta u 2005. godini, (ni u 2006. godini). Navedena sredstva nisu utrošena jer je Općina u finansijskim izvještajima za 2005. godinu, utvrdila ukupni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 106.823 KM.

Naplaćene iznose po osnovu definiranih namjena (grantovi- potpore) treba evidentirati kao kratkoročna razgraničenja, a prihodi se utvrđuju srazmjerno sa izvršenjem posla (projekta), saglasno računovodstvenom principu **sućeljavanja prihoda i rashoda.**

3. 6. Rashodi i izdaci

Općina Jajce je za period 01. 01. do 31.12.2005.godine iskazala rashode i izdatke u ukupnom iznosu od 4.605.923 KM, od čega se na tekuće rashode (sa tekućom rezervom) odnosi 3.199.473 KM. U odnosu na Budžetom planirane rashode za 2005.godinu, ukupni rashodi i izdaci izvršeni su manje za 245.077 KM ili 5,05% . Struktura iskazanih rashoda je sljedeća:

- Bruto plaće i naknade zaposlenih 1.425.089 KM,
- Izdaci za materijali usluge 304.988 KM,
- Tekući grantovi 1.440.359 KM,
- Tekuća rezerva 29.037 KM,
- Kapitalni izdaci 1.024.487 KM,
- Doznake nižim potrošačkim jedinicama 381.963 KM.

Bruto plaće i naknade troškova uposlenih iskazane su u iznosu od 1.425.089 KM, a u odnosu na plan veće su za 7,1%.

Revizijom smo utvrdili sljedeće:

Obračun i isplata plaća vršena je na osnovu Pravilnika o radnim odnosima i plaćama službenika i namještenika u općinskim službama za upravu Općine Jajce. Pravilnik je donesen 30. 04. 2001. godine na osnovu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika u organima uprave Srednjobosanskog kantona.

Pravilnik i navedeni zakon, nisu usklađeni sa Zakonom o državnoj službi u Federaciji BiH, i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, pa su plaće u 2005. godini, obračunate manje za oko 48.000. KM. Zbog navedenog, ne možemo potvrditi iskazane plaće u općinskim službama za upravu Općine Jajce.

Osnovicu za obračun plaće, utvrdilo je Općinsko vijeće u iznosu 110 KM, za 2005. godinu Prosječna plaća u 2005. godini, za 72 zaposlene osobe, iznosila je 591,25 KM.

Općinsko vijeće je donijelo Odluku o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika u Općinskim organima uprave i Odluku o privremenom utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika u Općinskim organima uprave općine Jajce, 29. 12. 2005. godine, sa primjenom od 01. 01. 2006. godine.

Na zahtjev deset uposlenika, Općinski načelnik je odobrio upotrebu osobnog vozila na relaciji od mjesta stanovanja do mjesta rada, uz naknadu za prevoz u visini 20% cijene litra goriva po pređenom kilometru. Ova isplata je izvršena na osnovu (Općinskog) Pravilnika o naknadama koje nemaju karakter plaće. Navedeni pravilnik nije usaglašen sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaća.

Na naknadama plaća, na kontu refundacije primanja neprofesionalnim zastupnicima za rad u Parlamentu, evidentirana je i plaća Općinskog načelnika za 2005. godinu. Općinski načelnik je izabran na izborima 2004. godine. Do tada je bio liječnik u JU Dom zdravlja Jajce. Općinski načelnik je dostavio Službi za finansije Općine dopis u kome navodi da njegovu bruto plaću doznače na račun JU Dom zdravlja Jajce, pošto se ne prekida radno pravni status, a prava i obaveze iz radnog odnosa će za mandatni period Općinskom načelniku mirovati. Shodno navedenom, Služba je za svaki mjesec vršila obračun i uplaćivala bruto plaću na račun JU Dom zdravlja Jajce. Dana 26. 09. 2006. godine, Općinski načelnik i JU Dom zdravlja, sačinili su Sporazum o mirovanju prava i obaveza iz radnog odnosa. Sporazumne stranke saglasno utvrđuju da je rješenjem Federalnog ministarstva zdravstva od 20. 07. 2006. godine, doktoru medicine prekinut specijalistički staž od 01. 02. 2006. godine do 02. 10. 2008. godine, a zbog profesionalnog obavljanja dužnosti Općinskog načelnika.

Smatramo da je Općinski načelnik, koji je prije izbora radio kao ljekar, doktor medicine, u skladu sa Zakonom o radu, bio obavezan da nakon izbora za Općinskog načelnika, podnese zahtjev da njegova prava i obaveze iz radnog odnosa u JU Dom zdravlja, miruju, a najdulje četiri godine. Iako je obavljao poslove Općinskog načelnika, formalnim zadržavanjem radnog odnosa u JU Dom zdravlja, omogućeno je priznavanje specijalističkog staža za period 02. 10. 2004. do 01. 02. 2006. godine.

Na naknadama troškova uposlenih i skupštinskih zastupnika evidentirano je na ime naknada članovima komisija ukupno 274.429. KM, što je u odnosu na planirana sredstva za ove namjene više za 45,54% Na ovim naknadama se vode i naknade članovima komisija koji nisu u radnom odnosu u Općini u iznosu od 156.634 KM. Rad Komisije za procjenu prometne vrijednosti nekretnina i tržišne vrijednosti ili na dar primljene imovine, se finansira iz uplata stranaka kao i spoljnih saradnika koji učestvuju u radu komisija Općine. U vezi sa prekoračenjem planiranog iznosa za ove naknade, odgovorni u Općini tvrde da se u fazi planiranja nije moglo tačno predvidjeti koliko će biti podnešeno zahtjeva za procjenu prometne vrijednosti nekretnina, odnosno izlazak Komisije za minimalne tehničke uvjete.

Preporučujemo menadžmentu Općine Jajce da uskladi plaće i naknade sa zakonskim propisima koji se odnose na službenike i namještenike organa državne službe u Federaciji BiH.

Naknade troškova zaposlenih koje se odnose na naknade komisijama, treba realno planirati; utvrditi opravdanost rada svake komisije kao i utvrđivanje realne cijene za rad u komisijama. Izvršiti adekvatno klasificiranje naknada komisija u čijem radu učestvuju spoljni saradnici, pa shodno tome evidentirati ove naknade.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu 304.988 KM i veći su za 23,08% u odnosu na planirane Budžetom. Najveće prekoračenje odnosi se na izdatke za energiju (55,79%), komunalne usluge (27,66%), tekuće održavanje (43,47%), nabavku materijala (19,66%) te ugovorene i druge usluge (15,33%).

Revizijom smo utvrdili sljedeće:

Prekoračenje na navedenim pozicijama posljedica je nerealnog planiranja kao i nedovoljne kontrole nad izvršenjem Budžeta.

Općina nema pisane procedure za upotrebu fiksnih i mobilnih telefona. Troškovi mobilnih telefona plaćaju se samo za Općinskog načelnika i predsjednika Vijeća, i to u punom iznosu.

Općina nema pisanih procedura za korištenje reprezentacije; tko i do kojeg iznosa može koristiti reprezentaciju. U 2005. godini, na ime reprezentacije utrošeno je 23.634 KM.

Općina nema internih akata o korištenju službenih vozila i normativa za potrošnju goriva za putnička motorna vozila u vlasništvu Općine, pa se ne prati ni potrošnja goriva po prijednom kilometru.

Preporučujemo menadžmentu Općine dosljedno provođenje zakona koji se odnose na pripremu, donošenje i izvršenje Budžeta, kao i donošenje internih akata i procedura za trošenje javnih sredstava.

Tekući grantovi su iskazani u iznosu 1.440.359 KM, a u odnosu na plan u Budžetu, izvršeni su manje za 4,05%. Struktura tekućih grantova je sljedeća:

• Grantovi drugim nivoima vlasti	463.282 KM,
• Grantovi pojedincima	142.877 KM,
• Grantovi neprofitnim organizacijama	642.113 KM,
• Subvencije javnim preduzećima	87.499 KM,
• Ostali grantovi	104.589 KM.

Revizijom smo utvrdili sljedeće:

Ukupno izvršeni grantovi su manji u odnosu na Budžet, ali su vrlo različita pojedinačna odstupanja; na nekim grantovima su ostvarena značajna prekoračenja: Grant za prevoz učenika za 15,89% , Grantovi za socijalnu i zdravstvenu pomoć za 49,95% ,Grantovi udruženjima za 66,67 % dok je kod drugih ostvarenje ispod

planiranog: Grant-Projekat “Sutra 2” za 31,17% manje, Grant za sport manje za 7,70%. Takođe, neki grantovi nisu uopće izvršeni: Grant za podsticaj i razvoj poljoprivrede, planirana sredstva za ove namjene iznosila su 45.000 KM.

Nisu utvrđeni kriteriji za dodjelu sredstava mjesnim zajednicama, pojedincima, udruženjima, vjerskim zajednicama, javnim preduzećima i drugim organizacijama Sredstva su odobravana na osnovu pojedinačnih zahtjeva, koje je razmatrala Komisija i davala prijedlog Općinskom načelniku. Općinski načelnik je donosio zaključak o dodjeli sredstava.

Izveštaji o utrošku sredstava nisu dostavljeni od svih primaoca tekućih grantova koji su bili obavezni da ih dostave. Nisu uspostavljeni mehanizmi za kontrolu trošenja doznačenih sredstava pa je visok rizik od njihovog nenamjenskog i neefikasnog trošenja.

Preporučujemo menadžmentu Općine da utvrdi kriterije za dodjelu tekućih grantova u visini utvrđenoj Budžetom, uz praćenje utroška dodijeljenih sredstava.

Tekuća budžetska rezerva za 2005.godinu, utrošena je u iznosu od 29.036 KM, a planirana je u iznosu od 33.500 KM. Sredstva su trošena najvećim dijelom za razne pomoći, po prethodno podnesenom zahtjevu i odobrenju Općinskog načelnika uz saglasnost Općinskog vijeća. U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, hitni i nepredviđeni izdaci koji se pojave u toku godine, podmiruju se iz tekuće rezerve, pa shodno navedenom, treba definirati kriterije za korištenje sredstava tekuće rezerve.

Kapitalni izdaci

Ukupno kapitalni izdaci iznose 1.024.487 i manji su od planiranih za 22,63% ili 299.613 KM. Od ukupnog iznosa kapitalnih izdataka na nabavku stalnih sredstava odnosi se 133.229 KM, a na kapitalne grantove 891.258 KM.

Kapitalni grantovi, 891.258 KM, planirani su u iznosu od 1.168.200 KM pa je ukupno ostvarenje 76,29% . Pojedinačno, grantovi nisu izvršeni prema planiranim iznosima. Prekoračenje planiranog iznosa učinjeno je kod Sanacije i rekonstrukcije javne rasvjete (za 6,2%), Sanacija korita rijeke Plive (za 2,15) a smanjenje u odnosu na Budžet, zabilježeno je kod Sanacije i rekonstrukcije Crkve Sv. Marije i Tornja Sv. Luke (za 90,46%), Albano staza (za 33,70%) a kapitalni grantovi čija realizacija nije ni započeta u 2005. godini su: Sanacija odlagališta smeća (planirana sredstva 40.000 KM) i Sanacija Pravoslavne crkve (planirana sredstva 44.000 KM).

Revizijom smo utvrdili propuste kod evidentiranja kapitalnih grantova; rashodi za ove namjene, terećeni su u 2005. godini na osnovu zaključenih ugovora o izvođenju radova, bez obzira da li su ti radovi izvršeni u 2005. godini. Tako je u nekim slučajevima, u 2005.godini, izvršen samo dio ugovorenih radova, a dio nastavljen u 2006. godini. Utvrdili smo i slučajeve da radovi po zaključenim ugovorima nisu ni započeti u 2005. godini, a terećeni su rashodi 2005. godine. U Analizi uz Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2005. godinu, navedena je visina nerealizovanih ugovora u iznosu od 255.806 KM, od čega po tri ugovora: «M-Z-M» d.o.o. Jajce, «Marušić» d.o.o Jajce i «Trišnik» d.o.o Jajce, u ukupnom iznosu od 132.888 KM, ugovoreni radovi nisu ni započeti u 2005. godini. Evidentiranje rashoda prije nego što su izvršeni ugovoreni radovi narušava modificirani računovodstveni osnov **nastanka događaja** i smanjuje pouzdanost finansijskog izvještavanja.

Nije se pratila dinamika izvršenja ugovorenih radova, tako da su određeni radovi završavani i nekoliko mjeseci kasnije od ugovorenog roka.

Plan i program kapitalnih izdataka (izdaci za nabavku stalnih sredstava i kapitalni grantovi) nije donesen za 2005. godinu, nego u toku godine, pred početak izvršavanja pojedinih kapitalnih izdataka, na osnovu utvrđenog Plana koji je predložen od strane Općinskog načelnika uz saglasnost Općinskog vijeća.

Preporučujemo menadžmentu Općine, da evidentiranje rashoda za kapitalne grantove vrši u skladu sa računovodstvenim propisima za budžete.

Doznake nižim potrošačkim jedinicama u 2005. godini, iskazane su u iznosu 381.963 KM (manje u odnosu na planirana sredstva za 7,6%) a odnose se na doznake za plaću, naknadu toplog obroka, regresa i materijalne troškove za Općinsko javno pravobranilaštvo, Centar za socijalni rad i Dječiji vrtić «Bare». Općina nema uvida u trošenje sredstava doznačenih nižim potrošačkim jedinicama, a prilikom konsolidiranja računovodstvenih iskaza, vršeno je samo zbrajanje podataka iz dostavljenih finansijskih izvještaja navedenih korisnika.

3. 7. Javne nabavke

Revizijom izvršenih aktivnosti vezanih za nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, provjeren je proces nabavke kod:

Nabavki- odabira ponuđača, putem otvorenog postupka kod Održavanja i rekonstrukcije gradskih ulica, lokalnih i nekategorisanih puteva na području Općine Jajce u iznosu 317.814 KM, Izvođenje radova na sanaciji, rekonstrukciji i održavanju javne rasvjete za 2005. godinu, u iznosu 119.994 KM, Izvođenje radova na tekućem održavanju zgrade II Zasjedanja AVNOJ-a u Jajcu u iznosu od 93.166 KM, i nabavka automobila u iznosu od 55.319 KM,

Nabavki provedenih putem konkurentskog zahtjeva: Izvođenje građevinskih i drugih radova u I fazi uređenja lijeve obale rijeke Plive, u iznosu od 56.140 KM, izvođenje građevinskih radova na izgradnji i sanaciji lokalnih vodovoda u iznosu od 58.395 KM.

Revizijom smo utvrdili sljedeće:

- Općina nije donijela Pravilnik o javnoj nabavci roba, usluga i radova,
- Uz većinu zaključenih osnovnih ugovora sklopljen je i Aneks ugovora na dodatne radove u vrijednosti do 20%. Utvrdili smo u nekim slučajevima, da su dodatni radovi ugovarani, a da nisu uključeni u prvobitno razmatrani projekat i zaključen ugovor (Aneks ugovora o izvođenju radova na sanaciji, rekonstrukciji i održavanju javne rasvjete i Aneks ugovora o izvođenju radova na tekućem održavanju zgrade II Zasjedanja AVNOJ-a),

- Konkurentski zahtjevi za dostavu ponuda, upućivani su ponuđačima samo sa područja Općine Jajce, čime se ne osigurava pravična i aktivna konkurencija među potencijalnim dobavljačima,
- Po zaključenim ugovorima putem konkurentskog zahtjeva, ugovarano je plaćanje avansa od 20% do 50%, i to odmah nakon potpisivanja ugovora, iako to nije bio jedan od kriterija za dodjelu ugovora. Dodjela ugovora temeljena je na najnižoj cijeni,
- Nije praćena dinamika izvođenja ugovorenih radova,
- Nije dostavljen Izvještaj o nabavkama, Agenciji za javne nabavke, kako je to propisano Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Preporučujemo menadžmentu da sačini Plan kapitalnih grantova i kapitalnih izdataka, sa procijenjenim vrijednostima nabavki, da prati dinamiku i zakonitost izvršenja svih aktivnosti procesa nabavki, radi postizanja pravične konkurencije među potencijalnim dobavljačima, što će doprinijeti transparentnosti i boljoj ekonomičnosti upotrebe javnih sredstava.

3. 8. Sredstva i izvori sredstava

Prije izrade finansijskih izvještaja po godišnjem obračunu za 2005. godinu, izvršen je popis sredstava i obaveza (izvora sredstava) sa stanjem 31. 12. 2005. godine, o čemu su sačinjeni izvještaji i elaborat.

Novčana sredstva su iskazana u finansijskom izvještaju, u iznosu od 867.931 KM što se odnosi na novčana sredstva sa stanjem 31. 12. 2005. godine, kod banaka: LT Gospodarska banka, UniCredit Zagrebačka banka i Privredna banka d.d. Sarajevo, te sredstva kod Hercegovačke banke (EUR i KM), po izvodu iz aprila 2001. godine, u iznosu od 82.068 KM. Sredstva kod Hercegovačke banke nisu dostupna Općini, jer je banka u blokadi, pa shodno računovodstvenim propisima nemaju karakter tekućih sredstava. Postoji značajan rizik naplate- povrata ovih sredstava..

Preporučujemo menadžmentu Općine, da se izvrši vrednovanje sredstava- potraživanja od Hercegovačke banke (procjenu naplate) i evidentira saglasno karakteru te bilansne pozicije.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 145.100 KM, a odnose se na potraživanja iz 2005. godine za: komunalnu naknadu 108.460 KM, zakup poslovnog prostora 26.560 KM, i korištenje ljetnih bašti 10.080 KM.

Preporučujemo menadžmentu Općine da znatno poveća aktivnosti na naplati potraživanja.

Stalna sredstva iskazana u finansijskim izvještajima u iznosu od 9.432.954 KM od čega se odnosi na:

- Zemljište 104.700 KM,
- Zgrade i stanovi 3.655.116 KM,
- Vanjska rasvjeta 692.780 KM,
- Ceste i mostovi 4.915.618 KM,
- Oprema 374.292 KM

Ispravka vrijednosti stalnih sredstava iskazana je u ukupnom iznosu od 309.292 KM. U ovom iznosu sadržana je obračunata amortizacija stalnih sredstava za 2005. godinu, od 102.380 KM, na teret izvora sredstava, saglasno računovodstvenom propisu za budžete.

U toku 2005. godine, izvršeno je knjiženje vanjske rasvjete (692.780 KM) te cesta-lokalnih puteva i mostova koji pripadaju Općini, u iznosu od 4.915.618 KM. Procjenu vrijednosti ovih stalnih sredstava izvršila je Komisija Općine.

Revizijom smo utvrdili da nije sva imovina (stalna sredstva) koja je u vlasništvu Općine, evidentirana u knjigovodstvu. Rješenjem Općinskog načelnika od 13. 05. 2005. godine, imenovana je Komisija za popis pokretne i nepokretne imovine, vlasništvo Općine Jajce. Komisija je sa stanjem 15. 12. 2005. godine, izvršila uvidaj na licu mjesta i identifikovala nepokretnu imovinu, prikupila posjedovne listove, ugovore o zakupu, podatke o stanovima i sačinila popis:

- Gradsko građevinsko zemljište i ostalo građevinsko zemljište na 19 P.L- K.O.
- Poslovne zgrade i poslovne prostorije; 21 objekat- poslovni prostor,
- Ostali građevinski objekti
- Stanovi.

Do okončanja postupka kompletiranja dokumentacije o vlasništvu i stručnoj procjeni vrijednosti, sredstva treba evidentirati, u računovodstvu Općine, izvanbilansno, u skladu sa računovodstvenim propisima.

Preporučujemo menadžmentu Općine da se izvrši procjena ovih sredstva i ostale imovine u vlasništvu, radi evidentiranja, praćenja i zakonitog raspolaganja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 1.148.080 KM, od čega se na kratkoročne tekuće obaveze odnosi 578.536 KM i kratkoročna razgraničenja 569.544 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom se odnose na ugovorene radove sa izvođačima: «Komotin» d.o.o, 154.596 KM, PD «Marušić» d.o.o. 135.456 KM, «BH-4» d.o.o, 46.191 KM, «GMU» d.o.o 30.000 KM, i «Trišnik» d.o. o, 30.000 KM. Obaveze su izmirene po izvršenju radova u 2006.godini.

Dio kratkoročnih razgraničenja odnosi se na obračunata nenaplaćena potraživanja za komunalnu naknadu, zakup poslovnog prostora i zakup ljetnih bašti, u ukupnom iznosu 145.100 KM. U računovodstvu Općine, prihod po ovom osnovu utvrđuje se po izvršenoj naplati, saglasno Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH.

Na kratkoročnim razgraničenjima iskazane su primljene a nerealizovane donacije u iznosu od 232.907 KM, kao i ostali razgraničeni rashodi u iznosu od 146.537 KM. Popisom kratkoročnih razgraničenja nije izvršena analiza nerealizovanih primljenih donacija sa prijedlozima za njihovo izvršenje po namjeni. U navedenom iznosu sadržana su i namjenski primljena novčana sredstva od Japanske vlade, koja se od aprila 2001.godine nalaze kod blokirane banke (Hercegovačka banka), u iznosu od 82.068 KM.

Preporučujemo menadžmentu Općine da se prati namjensko izvršenje primljenih donacija.

Stalni izvori sredstava iskazani su u iznosu 9.539.777 KM, od čega se na izvore stalnih sredstava odnosi 9.432.954 KM, i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima sa stanjem 31. 12. 2005. godine, u iznosu od 106.823 KM. Izvori stalnih sredstava saglasni su knjigovodstvenoj- sadašnjoj vrijednosti stalnih sredstava evidentiranih u glavnoj knjizi.

Iskazani višak prihoda nad rashodima rezultira iz utvrđenog viška prihoda nad rashodima za 2005. godinu u iznosu od 195.735 KM umanjeno za višak rashoda nad prihodima sa stanjem 31. 12. 2004. godine za 88 912 KM. Ne možemo potvrditi realnost iskazanog finansijskog rezultata za 2005. godinu, zbog nepravilnosti kod terećenja rashoda i utvrđivanja prihoda te neizvršenog vrednovanja novčanih sredstava kod blokirane banke kao i procjene rizika mogućih rashoda iz sporova u toku protiv Općine.

3. 8. 1. Vanbilansna evidencija

Na računima vanbilansne evidencije iskazana su potraživanja u ukupnom iznosu od 570.605 KM, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu od 479.695 KM i zakup poslovnog prostora u iznosu od 90.910 KM. Ova sredstva imaju karakter uvjetnih potraživanja, ali se nastavljaju sve zakonske mjere za njihovu naplatu.

Služba za finansije Općine, dostavila je Općinskom javnom pravobranilaštvu podatke za utuženje navedenih potraživanja. Dosadašnji rezultati naplate po pokrenutim postupcima, nisu zadovoljavajući.

Nije izvršeno vanbilansno evidentiranje i procjena rizika (mogućih rashoda) iz sporova u toku protiv Općine, imajući u vidu računovodstvene propise i Zakon o izvršnom postupku u FBiH. Prema pregledu sporova-aktivnih predmeta iz ranijih godina, kojeg je sačinilo Općinsko javno pravobranilaštvo za 2005. godinu, samo u šest slučajeva- tužbi protiv Općine, (veći iznosi) vrijednost spora je 217.100 KM. Procjenu mogućih efekata na Budžet, iz ovog osnova trebaju dati ovlaštene osobe iz Pravobranilaštva.

3. 9. IT sistem

Provedenom revizijom nije izvršena informatička provjera funkcioniranja IT sistema; sa stanovišta organizacije, održavanja i razvoja aplikacija te usklađenosti sa važećim sigurnosnim standardima za IT.

Uvidom u računovodstvene evidencije, knjigovodstvenu i drugu dokumentaciju te normativna akta Općine utvrdili smo:

- Potrebu dopune softverskog rješenja kod:

- Evidentiranja obaveza; iskazivanje dugovnog salda na obavezama, iako se radi o ispravci prometa potražne strane;
- Za dio potraživanja i obaveza nije informatički uređena analitička evidencija, nego se kod napomene za stanja na računu potraživanja ili obaveza, sa klauzulom: «bez dodatne analitike», ti podaci obezbjeđuju ručnom evidencijom;
- Služba za finansije nije informatički uvezana sa ostalim Općinskim službama za upravu;
- Nije određen Općinski sistem operator u okviru softvera za Budžet i finansije, a koliki se značaj daje informatičkoj funkciji u Općinskim službama za upravu može se zaključiti iz uslova za sistematizovano radno mjesto: **Referent za nabavu i informatičku podršku**, sa opisom poslova: održavanje informatičkog sistema i opreme, prikupljanje, sređivanje i obrada određenih podataka za vršenje pojedinih informaciono-dokumentacionih poslova kao i administriranje LAN mreže. U uvjetima za obavljanje ovih poslova određen je IV stepen stručne spreme (ekonomska, gimnazija, tehnička ili upravna) a **poslovi su označeni kao manje složeni**. Ni ovako definirano radno mjesto nije popunjeno.

4. ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom finansijskih Izvještaja Općine Jajce, sa stanjem 31. 12. 2005.godine, utvrdili smo nedovoljno funkcioniranje sistema internih kontrola kod evidentiranja, praćenja i raspolaganja javnim sredstvima. Ovo se odnosi na praćenje izvršenja Budžeta, evidentiranje rashoda i utvrđivanje prihoda, vrednovanje sredstava u Bilansu te procjenu (rezervisanje) mogućih rashoda iz sporova u toku.

Za trošenje budžetskih sredstava nisu uređene procedure što se odnosi i na postupanje po Zakonu o javnim nabavkama

Zbog navedenog, smatramo nužnim znatno bolje uređenje i funkcioniranje internih kontrola u svim poslovima iz nadležnosti Općine.

KOMENTAR

Općina Jajce je dostavila odgovor (komentar) na nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu, dopisom broj : 02-14- 2867/07. od 16. 03. 2007. godine. Data su pojašnjenja za neke utvrđene nepravilnosti;(evidentirane obaveze po zaključenim a neizvršenim ugovorima u 2005. plaćene su u 2006. godini, po izvršenju radova, a namjenska sredstva za sanaciju Pravoslavne crkve, nisu utrošena). Izražena je namjera da će se u 2007. godini poduzeti aktivnosti na izvršenju preporuka iz Izvještaja i otklanjanju nepravilnosti. Istaknuto je da je provedena revizija finansijskih izvještaja za 2005. godinu kod Općine Jajce, prva revizija u Općini od njenog uspostavljanja.

Dio obrazloženja sa dokumentovanim primjedbama je prihvaćen. Nije bilo osnova za izmjenu revizijskog mišljenja. Ovaj izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja Općine Jajce, za 2005. godinu.

Viši revizor

Anica Pudar, dipl. oec.

Revizor

Husref Gazibegović, dipl. oec.